

Tilsyn efter miljøbeskyttelsesreglementet med træfyriansanlæg

Udtalt kritik over for Them kommune og miljøstyrelsen vedrørende nogle punkter i forbindelse med en klage over utilstrækkeligt tilsyn efter miljøbeskyttelsesreglementets kap. 14.1 med et træfyriansanlæg.

FOB nr. 80.630

(J. nr. 1980-576-11).

A klagede over miljøstyrelsens afgørelse af 4. marts 1980, hvorefter styrelsen ikke fandt grundlag for at kritisere det tilsyn, som udøvedes af Them kommune med et træfyriansanlæg på naboejendommen.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at miljøstyrelsen - efter klager fra A - i skrivelse af 16. december 1976 stadfæstede et påbud i henhold til miljøbeskyttelsesreglementets kapitel 10.1, som Them kommune havde meddelt A's nabo, B, med hensyn til anvendelsen af et træfyriansanlæg på dennes ejendom. Anlægget anvendtes til opvarmning af ejendommen, hvorpå der blev drevet savværk, og anvendte affaldstræ. Miljøstyrelsen ændrede dog ved afgørelsen de stillede krav med hensyn til fyrets anvendelse.

Miljøstyrelsen meddelte således (bl. a.) følgende påbud med hensyn til anvendelsen af træfyrianslægget:

»...

3. Til fyring må kun anvendes

- a. Tørre endeklodser og granskaller fremkommet i savværkets produktion.
- b. Koks.

4. Fyringen skal foregå jævnt dagen igennem. Fyret må ikke fyldes mere end halvt op, og påfyringen skal, uanset vindretningen, foretages således, at der udvikles mindst mulig røg.

5. I nattetimerne fra kl. 21.00-07.00 må der ikke fyres med træ. I dette tidsrum må der endvidere ikke forekomme røg hidrørende fra afbrænding af træ. Det sidst påfyrede brænde skal således være brændt ud inden kl. 21.00.

6. Nedfaldet af sod og aske på naboejendomme må ikke overstige 5 g/m²/30 dage.

...«

Miljøstyrelsen bestemte endvidere, at der i en periode på 2 måneder skulle etableres et intensivt kontrolprogram med henblik på at konstatere, om påbuddet blev overholdt, og at Them kommune efter udløbet af denne kontrolperiode (den 25. februar 1977) som tilsynsmyndighed skulle føre almindeligt tilsyn med påbuddets overholdelse.

I forbindelse med udløbet af den nævnte kontrolperiode meddelte Them kommune i skrivelse af 28. februar 1977 til miljøstyrelsen, at påbuddet »er af savværksejer (B) nøje efterkommet, og levnedsmiddelkontrollenheden finder, at der ikke er tale om væsentlige ulemper. Kommunalbestyrelsen betragter hermed sagen som afsluttet«.

Af det observationsskema, som blev udfærdiget i forbindelse med gennemførelsen af kontrolprogrammet, fremgik det dog, at påbuddet om, at der ikke måtte fyres med træ efter kl. 21.00, samt om, at fyret kun måtte fyldes halvt op, i visse tilfælde ikke havde været overholdt. Under henvisning hertil indskærpede miljøstyrelsen i skrivelse af 20. april 1977 til B, at påbuddet af 16. december 1976 fuldt ud skulle efterkommes. Styrelsen anmodede samtidig Them kommune om at påse, at dette skete.

A havde siden marts 1977 - det vil sige kort efter udløbet af den nævnte kontrolperiode - i en lang række skrivelser med bilag (herunder fotomateriale) klaget til kredslægen, Them kommune og miljøstyrelsen over, at påbuddet ikke blev overholdt.

Om de foranstaltninger, som Them kommune havde ladet foretage som led i tilsynet med påbuddets overholdelse, og de reaktioner, som A's klager havde givet anledning til, fremgik navnlig følgende af det foreliggende sagsmateriale:

I skrivelse af 22. april 1977 til miljøstyrelsen meddelte Them kommune, at »det ikke er kommunen bekendt, at (B) ikke overholder fyringen i nattetimerne fra kl. 21.00-07.00. Kommunen kontrollerer uanmeldt virksomheden«.

I skrivelse af 24. august 1977 til A meddelte miljøstyrelsen, at »kommunalbestyrelsen i Them i øvrigt i skrivelse af 22. april 1977 og telefonisk den 18. august 1977 har oplyst, at man stadig uanmeldt foretager besigtigelser af fyringsanlægget, og at man ikke siden de i miljøstyrelsens skrivelse af 20. april 1977 nævnte tilfælde har konstateret tilsidesættelser af miljøstyrelsens påbud«.

I skrivelse af 26. oktober 1977 til Them kommune oplyste miljø- og levnedsmiddelkontrollen i Silkeborg kommune, at »der i sommeren 1977 er foretaget fire uanmeldte observationer hos savværksejer (B). Der er ved ingen af observationerne fundet anledning til påtale ...«

I skrivelse af 31. oktober 1977 til miljøstyrelsen henviste Them kommune til den ovennævnte skrivelse fra miljø- og levnedsmiddelkontrollen, idet kommunen oplyste, at kommunen havde truffet aftale med denne myndighed om uanmeldt eftersyn hos B.

Kommunen oplyste videre, at kommunen havde fastansat to opsynsmænd, der havde tilsyn med kommunens kloaksystemer, renseanlæg og vandværker, og at disse efter A's første klage (i 1973) var blevet pålagt at se efter, om der var røggener. Opsynsmændene havde ikke efter miljøstyrelsens påbud af 16. december 1976 indberettet, at der havde været grund til at optage sagen på ny.

I skrivelse af 19. januar 1978 til miljøstyrelsen meddelte Them kommune, at A »påstår, at der fyres med træ efter kl. 21.00, hvilket vi dog ikke herfra har kunnet konstatere, men vi har dags dato kraftigt henstillet til savværksejeren, at han nøje skal overholde de påbud, han har fået, dels fra kommunen og dels fra miljøministeriet«.

I skrivelse af 23. februar 1978 til A meddelte miljøstyrelsen, at styrelsen ikke fandt anledning til at kritisere det af Them kommunalbestyrelse førte tilsyn med, at styrelsens afgørelse af 16. december 1976 blev efterkommet.

I skrivelse af 20. april 1978 til Them kommune anmodede advokat C som advokat for A om at måtte blive gjort bekendt med de rapporter, der måtte foreligge vedrørende kontrol med træfyrianslægget efter den 20. april 1977.

I skrivelse af 24. maj 1978 meddelte Them kommune C, »at opsynsmand (D), Them, der hver dag passerer savværksejer (B's) ejendom i ... på vej til sit arbejde ved rensningsanlægget er pålagt at se efter, at der ikke sker røgforurening fra (B's) skorsten, der er installeret i forbindelse med savværk. (D) har pligt til at indberette, hvis han finder, der finder røggene sted. Der er ikke her til sket indberetning«.

I skrivelse af 16. november 1978 til Them kommune anmodede C kommunen om at foranstalte endnu en uvildig kontrol af røggene fra træfyrianslægget. C anførte, at han fandt det mest korrekt, hvis den pågældende kontrol fandt sted på forskellige tidspunkter af dagen.

I skrivelse af 16. marts 1979 meddelte Them kommune C bl. a., at kommunen ikke kunne se, »at der hverken er foretaget noget ulovligt, eller der er sket andre ting i sagen siden dens endelige afgørelse«.

I skrivelse af 20. marts 1979 til Them kommune meddelte C, at sagen på intet tidspunkt kunne endeligt afgøres af kommunen, idet kommunen skulle påse, at påbuddet i miljøstyrelsens skrivelse af 16. december 1976 overholdtes.

I skrivelse af 9. oktober 1979 til miljøstyrelsen anførte C, at den kontrol, som Them kommune udøvede med hensyn til anvendelsen af træfyrianslægget, ikke var effektiv. C anmodede på denne baggrund miljøstyrelsen om at foranstalte kontrol af fyrianslægget uden om Them kommune.

I skrivelse af 24. oktober 1979 meddelte miljøstyrelsen C, at styrelsen efter »(C's) henvendelse har ... været i forbindelse med Them kommunalbestyrelse, som over for styrelsen har erklæret, at man fra kommunens side foretager jævnlige kontrolinspektioner på og ved virksomheden, og at man ikke har konstateret nogen ændring i de forhold, der har ligget til grund for tidligere afgørelser i sagen. Kommunen vil fortsat varetage sine opgaver som tilsynsmyndighed i medfør af miljøbeskyttelsesloven og vil foretage skridt til at skride ind over for konstaterede overtrædelser af de virksomheden meddelte påbud«.

I skrivelse af 29. oktober 1979 til miljøstyrelsen anmodede C »om at få en udskrift af kontrolbogen med oplysning om antal besøg, og hvad man har konstateret«. C anførte videre følgende: »Når min klient retter henvendelse til kommunen om kontrol, varer det for længe, og så er naboen holdt op med at udføre den forkerte benyttelse af anlægget«.

I skrivelse af 7. november 1979 til Them kommune anmodede miljøstyrelsen kommunen om at stille det nævnte kontrolbogsmateriale til rådighed for C, og kommunen sendte C ved skrivelse af 21. december 1979 noget materiale. Materialet hidrørte fra perioden, før kontrolperioden var udløbet (i februar 1977).

I skrivelse af 23. januar 1980 klagede C på ny til miljøstyrelsen over kommunalbestyrelsens tilsyn. C fastholdt, at B ikke overholdt påbuddet, og at Them kommune - trods utallige klager fra A - ikke foretog nogen kontrolforanstaltninger.

I skrivelse af 4. marts 1980 meddelte direktøren for miljøstyrelsen C bl. a. følgende:

»...

Ved skrivelse af 16. december 1976 har miljøstyrelsen meddelt savværksejeren en række påbud, der skulle sikre, at omtalte fyringsanlæg kunne være i drift uden at medføre væsentlige gener for Deres klient. I en to måneders periode umiddelbart efter påbudsfristens udløb blev der efter aftale med miljøstyrelsen udført en intensiv kontrol med påbuddets overholdelse af såvel Them kommunalbestyrelse som miljø- og levnedsmiddelkontrollenheden i Silkeborg.

Efter denne kontrolperiodes udløb har Them kommunalbestyrelse ført tilsyn med fyringsanlægget derved, at en opsynsmand, der passerer forbi på vej til sit arbejde ved kommunens rensningsanlæg, kontrollerer, om der er væsentlig forurening fra anlægget.

Miljø- og levnedsmiddelkontrollenheden i Silkeborg har desuden ved flere lejligheder foretaget uanmeldt besøg på savværket.

Den 18. oktober 1979 har borgmesteren i Them kommune telefonisk oplyst, at man til stadighed holder øje med forholdene, at savværksejeren efter kommunens opfattelse udviser omhyggelighed ved brugen af fyringsanlægget, samt at der ikke er grundlag for at foretage videre i sagen. Lignende oplysninger har miljøstyrelsen fået den 18. februar 1980 ved en telefonisk henvendelse til kommunens tekniske forvaltning.

På baggrund af ovenstående finder jeg ikke grundlag for at kritisere det tilsyn med fyringsanlægget, som udøves af Them kommunalbestyrelse. Jeg har dog samtidig med nærværende skrivelse henledt kommunalbestyrelsens opmærksomhed på det i (A's) dagbog anførte om, at der efter hendes opfattelse i strid med miljøstyrelsens påbud fyres med træ efter kl. 21.00.

Jeg finder herefter ikke grundlag for, at der herfra foretages yderligere i sagen.

...«

I skrivelse af 25. april 1980 til Them kommune anmodede C om »en udskrift vedrørende kontrolforanstaltninger foretaget vedrørende (B's) fyringsanlæg for tiden 16. december 1976 og til dato, specielt angående reaktioner på henvendelser fra (A) om besøg«.

På en fotokopi af denne skrivelse er noteret, at kommunaldirektør E, Them kommune, den 29. april 1980 telefonisk bl. a. havde oplyst, at han »... den 21. december 1979 (havde) sendt fotokopi af alt, hvad de havde, og efter denne tid var der ikke sket noget ...« Jeg forstod, at telefonnotatet er foretaget af en af C's medarbejdere.

I klagen til mig anførte A bl. a., at hun »gentagne gange har klaget også siden 1977, uden at der er foretaget noget notat, og uden at der er foretaget nogen kontrol«. A anmodede om, at »ombudsmanden kan udvirke, at de nedlagte påbud bliver overholdt, således at der foretages uanmeldte og effektive kontrolbesøg«.

I en udtalelse af 26. juni 1980 til mig meddelte miljøstyrelsen bl. a. følgende:

»...

Til orientering kan man oplyse, at miljøstyrelsen den 16. juni 1980 telefonisk af borgmester (F), Them kommune, har fået oplyst, at kommunen hver dag ved 8-tiden om morgenen lørdage og søndage inklusive kontrollerer, om der er gener fra træfyringsanlægget.

Borgmesteren gav under telefonsamtalen tilsagn om, at kommunen fremover også ville tage uanmeldte stikprøveeftersyn af fyret efter kl. 21.00.

...«

Miljøstyrelsen tilføjede, at styrelsen på det foreliggende grundlag kunne henholde sig til sine tidligere udtalelser i sagen.

I miljøstyrelsens telefonnotat om den nævnte samtale af 16. juni 1980 med F var endvidere bl. a. anført følgende:

»...

På forespørgsel oplyste (F) tillige, at man ikke fra kommunens side hidtil har foretaget nogen egentlig kontrol af fyret med henblik på at konstatere, om det var i brug efter kl. 21.00.

...«

I en udtalelse af 11. juli 1980 til mig oplyste Them kommune, at »kommunen fortsat løbende fører kontrol med de påståede røggener, og vi har ikke fra kommunens side kunnet påvise, at savværksejer (B) ikke har opfyldt de krav, der er stillet til ham angående hans fyringsanlæg, og vi mener ikke, at man fra kommunens side kan foretage sig mere i sagen«.

I en udtalelse af 22. juli 1980 til mig henholdt miljøstyrelsen sig til styrelsens tidligere udtalelser i sagen.

I skrivelse af 13. august 1980 til mig anførte C bl. a. følgende: »Det synes således, at kontrollen ikke er meget bevendt, hvis den foretages, og (A) kan ikke få kontakt med kommunens folk for at få kontrol foretaget, når det er påkrævet«.

I skrivelse af 20. november 1980 til mig oplyste C endvidere, at A gentagne gange havde ringet til kommunekontoret i Them, bl. a. den 12. november 1980 kl. 16.00 og 21.00 (til G) og den 13. november 1980 kl. 13.30. Ingen af henvendelserne havde medført nogen reaktion fra kommunens side.

I skrivelse af 12. december 1980 anmodede jeg på baggrund af de da foreliggende oplysninger om omfanget og karakteren af det tilsyn, der førtes med overholdelsen af det nævnte påbud af 16. december 1976, miljøstyrelsen om - efter forud indhentet erklæring fra Them kommune - at tilvejebringe mere præcise oplysninger om, hvilke kontrolforanstaltninger kommunen havde foretaget eller ladet foretage efter den oprindelige kontrolperiodes udløb den 25. februar 1977, herunder så vidt muligt, hvornår disse kontrolforanstaltninger havde fundet sted, og hvad der var konstateret ved kontrolforanstaltningerne. Jeg anmodede endvidere om at måtte modtage oplysning om, hvad kommunen havde foretaget/foretager i anledning af A's anmeldelser om, at påbuddet overtrædes.

I en udtalelse af 9. januar 1981 til mig anførte Them kommune bl. a. følgende:

»...

1. Det er ikke rigtigt, at (A) ikke kan få kontakt med kommunens folk for at få kontrol foretaget, idet vi netop adskillige gange har kørt direkte, når (A) har ringet. Vi har i de forløbne år utallige gange foretaget kontrol på mange forskellige tidspunkter af døgnet uden at have konstateret røggener mere her end utallige andre steder.

2. Det kan ikke afvises, at (A) har ringet den 12. og 13. november 1980, men da (A) ringer flere gange om ugen forskellige steder hen i forbindelse med røggener, vil det være fuldstændigt umuligt at efterkomme enhver henvendelse.

3. Hver dag passerer nogle af kommunens folk savværksejer (B's) ejendom i forbindelse med tilsyn af kommunens rensningsanlæg, der ligger i forlængel-

se af vejen, der fører forbi (B's) ejendom. Folkene har fået besked om at indberette hertil, hvis man konstaterer, at det ryger utilstedeligt meget op af skorstenen. D.d. har formanden for kloak- og rensningsanlæggene været tilkaldt her, for at vi kunne få konstateret, om man fører dette tilsyn endnu, hvilket man svarer bekræftende på. Han oplyste samtidig, at det ikke efter hans formening røg mere op af (B's) skorsten end af de øvrige omliggende skorstene, hvor der i dag fyres med træ. Han sagde tværtimod, at der ikke kunne være de helt store gener, da (B's) skorsten er betydelig højere end de andres.

4. Kommunen har ofte drøftet sagen med levnedsmiddelkontrollen i Silkeborg, der står til kommunens disposition, såfremt der ønskes yderligere kontrol fra levnedsmiddelkontrollens side, men man vil gerne her have at vide, hvad denne kontrol går ud på, og det har kommunen for så vidt ikke kunnet oplyse hidtil.

I anledning af (A's) anmeldelse, om at påbuddet blev overtrådt, blev det aftalt, at 2 af kommunalbestyrelsens medlemmer + den daværende borgmester, der bor i nærheden af (A), med mellemrum skulle konstatere, om der blev fyret med træ efter kl. 21.00. Savværksejer (B) gav tilladelse til, at man uanmeldt måtte gå ind til hans fyr og ved selvsyn se, om påbuddet blev overtrådt, og det er det, man har anført i skrivelse af 19. januar 1978, at man ikke kunne konstatere.

5. Kommunen mener ikke at have mulighed for at foretage sig videre i sagen på grund af (A's) henvendelser, idet hun for så vidt ugentlig anmelder røggener. Så sent som ved skrivelse af 4. marts 1980 har miljøstyrelsen ikke fundet anledning til at foretage sig yderligere i sagen.

6. Det er rigtigt, at der oprindeligt var truffet aftale med levnedsmiddelkontrollen i Silkeborg om eftersyn af (B's) ejd., men efter nærmere overvejelser fandt man det unødvendigt, at både kommunen og levnedsmiddelkontrollen skulle føre tilsyn, idet de folk, der fra kommunens side fører tilsyn, selvfølgelig er fuldstændig neutrale i dette spørgsmål.

7. De 2 valgte kommunalbestyrelsesmedlemmer i ... er stadigvæk pålagt at indberette, såfremt man konstaterer røggener efter kl. 21.00. Den 22. august 1980 kl. 21.50 foretog borgmester og kommunaldirektør et uanmeldt eftersyn hos (B). Der blev ikke konstateret noget ulovligt.

Onsdag den 10. december 1980 kl. 8.15 meddelte (A) til fungerende borgmester (G) pr. tlf., at det ryger meget kraftigt. (G) ankom kl. ca. 9.00. Der konstateredes kun meget svag røg. Efter 20 min. forløb kom kraftig mørk røg. Her konstateredes en kort overgang mærkbar røglugt omkring huset og i haven.

Den 19. december 1980 kl. 21.20 foretog kommunaldirektøren uanmeldt eftersyn hos (B). Det blev konstateret, at der var lagt koks i fyret. Der sporedes ingen lugtgener fra røg.

Søndag den 21. december 1980. Telefonisk anmeldelse fra (A) kl. ca. 9.35 til borgmester (G), der ankom kl. ca. 10.00. Der blev konstateret moderat røg, der hvirvler noget rundt uden at slå ned. Svag røglugt.

Den 26. december 1980 kl. 23.40 blev der anmeldt røggener fra (A) til borgmesteren, der ankom kl. ca. 23.55. Der blev konstateret ret kraftig lys røg, der steg nogenlunde lige op fra skorstenen. Der var ingen røglugt i have eller omkring huset.

Sluttelig kan det konstateres, at man herfra har konstateret, at savværksejer (B) har fulgt de påbud, der er pålagt ham fra de forskellige myndigheders side. Vi har som ovenfor anført ikke konstateret, at (B) ikke har overholdt påbuddet om ikke at fyre med træ efter kl. 21.00. Han har tværtimod gentagne

gange sagt, at hvis der er ting, der skal rettes, som han gør forkert, vil han meget gerne have dette at vide, idet der trods alt bor mange andre naboer omkring savværket.

Kommunen har aldrig modtaget en eneste klage fra andre naboer om røggener fra (B's) savværk, og det er vor opfattelse, at det er noget rent personligt, at (A) over for savværksejer (B) bliver ved med påstanden om røggener.

...«

I en udtalelse af 17. februar 1981 til mig henviste miljøstyrelsen - for så vidt angår det generelle spørgsmål om kommunernes tilsynsforpligtelse - til et notat af 10. maj 1979 vedrørende spørgsmål til miljøministeren fra folketingets miljø- og planlægningsudvalg om kommunernes tilsynsforpligtelse med særligt forurenende virksomheder.

Miljøstyrelsen anførte videre bl. a. følgende:

»...

Spørgsmålet må i øvrigt efter miljøstyrelsens opfattelse besvares helt ud fra den konkrete sags omstændigheder.

I det konkret foreliggende tilfælde skal miljøstyrelsen således henholde sig til sine tidligere afgivne udtalelser, om at man ikke finder anledning til at kritisere Them kommunes tilsyn, der har været langt mere intensivt, end hvad miljøstyrelsen har erfaret i tilsvarende sager.

Da tilsynsforpligtelsen må bedømmes ud fra den enkelte sags særlige omstændigheder, vil det næppe heller være muligt at tage stilling til, hvorvidt det af en kommune udførte tilsyn er gået udover, hvad kommunen er forpligtet til i henhold til miljøbeskyttelsesloven. I sin skrivelse af 16. december 1976 har miljøstyrelsen således også alene refereret det tilsynsprogram, som der var opnået enighed om mellem kommunen, kredslægen og miljøstyrelsen.

...«

I skrivelser af 12. marts og 6. april 1981 fastholdt C, at kontrollen med fyringsanlægget ikke var effektiv.

Den 10. april 1981 fastholdt Them kommune telefonisk over for en af mine medarbejdere, at det (formentlig) var i 1977, at det blev aftalt, at de to kommunalbestyrelsesmedlemmer, der boede i ..., og den daværende borgmester F skulle kontrollere, om påbuddet om, at der ikke måtte fyres med træ efter kl. 21.00, overholdtes.

I skrivelse af 24. april 1981 meddelte miljø- og levnedsmiddelkontrollen i Silkeborg mig, at de 4 uanmeldte observationer, der var foretaget af miljø- og levnedsmiddelkontrollen, og som var omtalt i sagen, var foretaget den 14. april og den 18., 19. og 25. juli 1977. Der var ikke ved nogen af observationerne konstateret røggener.

I en skrivelse af 25. maj 1981 meddelte miljøministeriet (departementet) mig - efter forud indhentet erklæring af 22. maj 1981 fra miljøstyrelsen - at departementet efter en gennemgang af sagen ikke fandt, at miljøstyrelsens afgørelse var af principiel karakter eller af større betydning for miljøbeskyttelsen, jfr. miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 2.

Jeg udtalte herefter følgende i en skrivelse til advokat C:

»Som anført ovenfor s. 630 meddelte miljøstyrelsen ved skrivelse af 16. december 1976 (B) påbud i henhold til miljøbeskyttelsesreglementets kapitel 10.1. med hensyn til anvendelsen af et træfyrringsanlæg på denes ejendom.

Det påhviler herefter - i henhold til miljøbeskyttelsesreglementets kapitel 14.1. - kommunalbestyrelsen at udøve tilsyn med, at påbuddet overholdes.

Der er ikke fastsat nærmere administrative forskrifter om arten eller omfanget af de kontrolforanstaltninger, som kommunalbestyrelsen skal lade foretage for at opfylde sin tilsynspligt.

Jeg må herefter være enig med miljøstyrelsen i, at tilsynspligten således afhænger af omstændighederne i den enkelte sag.

Jeg skal kort sammenfatte de oplysninger, der foreligger for mig vedrørende Them kommunes udøvelse af tilsyn med træfyrringsanlægget efter den oprindelige kontrolperiodes udløb den 25. februar 1977:

1. Miljø- og levnedsmiddelkontrollen i Silkeborg har efter det oplyste i sommeren 1977 foretaget fire uanmeldte observationer, uden at der blev fundet anledning til påtale. Hverken miljøstyrelsen eller Them kommune har tilvejebragt nærmere oplysninger om denne kontrol. Miljø- og levnedsmiddelkontrollen har som anført ovenfor s. 635 under min behandling af sagen oplyst, at de pågældende observationer fandt sted den 14. april og den 18., 19. og 25. juli 1977.

2. To opsynsmænd, der er ansat ved Them kommune, og som har tilsyn med kommunens kloaksystemer m. v., blev allerede efter den første klage fra (A) i 1973 pålagt at se efter, om der var røggener. Opsynsmændene har ikke siden miljøstyrelsens påbud i skrivelse af 16. december 1976 indberettet, at der er konstateret overtrædelser af påbuddet. Den ene opsynsmand passerer hver dag (også lørdag og søndag) på vej til sit arbejde (B's) ejendom.

3. To kommunalbestyrelsesmedlemmer og den daværende borgmester, der alle bor/boede i nærheden af (A), kontrollerer med mellemrum, om der fyres med træ efter kl. 21.00. Denne kontrol har efter det oplyste vistnok været gennemført siden 1977 (jfr. dog miljøstyrelsens udtalelse af 26. juni 1980 til mig og den deri refererede udtalelse fra daværende borgmester i Them kommune). Nærmere oplysninger om hyppigheden af denne kontrol foreligger ikke for mig.

4.1. Den 22. august 1980 kl. 21.50 foretog borgmesteren og kommunaldirektøren et uanmeldt eftersyn hos (B). Der blev ikke konstateret noget ulovligt.

4.2. Den 10. december 1980 kl. 9.00 konstaterede fungerende borgmester (G) - i anledning af en anmeldelse kl. 8.15 fra (A) - kun meget svag røg. Efter 20 minutters forløb kom kraftig mørk røg, og der konstateres en kort overgang mærkbar røglugt omkring huset og i haven.

4.3. Den 19. december 1980 kl. 21.20 foretog kommunaldirektøren et uanmeldt eftersyn hos (B). Det konstateredes, at der var lagt koks i fyret.

4.4. Den 21. december 1980 kl. 10 konstaterede (G) - i anledning af en anmeldelse kl. 9.35 fra (A) - moderat røg, der hvirvlede noget rundt uden at slå ned. Der konstateredes svag røglugt.

4.5. Den 26. december 1980 kl. 23.55 konstaterede borgmesteren - i anledning af en anmeldelse kl. 23.40 fra (A) - ret kraftig røg, der steg nogenlunde lige op fra skorstenen. Der konstateredes ingen røglugt i (A's) have eller omkring huset.

Them kommune har i udtalelsen af 9. januar 1981 til mig anført, at kommunens folk i de forløbne år utallige gange har foretaget kontrol på mange forskellige tidspunkter af døgnet, uden at have konstateret flere røggener end utallige andre steder, ligesom kommunens folk adskillige gange har kørt direkte til (A), når hun har foretaget anmeldelser.

Heroverfor har (A) gjort gældende, at hun gentagne gange har klaget efter 1977, uden at der er foretaget nogen kontrol eller noget notat herom.

Jeg skal først bemærke, at de foreliggende oplysninger om omfanget og karakteren af det tilsyn, der føres med overholdelsen af det nævnte påbud af 16. december 1976, efter min opfattelse ikke giver grundlag for at foretage nogen sikker bedømmelse af, i hvilket omfang Them kommune *faktisk* har udøvet kontrol, da der ikke er foretaget notater om kontrolbesøg, og hvad der måtte være konstateret ved disse besøg.

Efter min opfattelse vil det i almindelighed være rigtigst, at kommuner - som et naturligt led i udøvelsen af tilsyn efter miljøbeskyttelsesreglementets kapitel 14.1. - foretager notater om udøvelsen af tilsynet, således at det senere kan konstateres, hvilke foranstaltninger kommunen har ladet foretage, og hvad der har været resultatet af foretagne undersøgelser.

Jeg ville således have fundet det rigtigst, om Them kommune havde foretaget notater om kontrolbesøg, og om, hvad der måtte være konstateret ved disse besøg.

Jeg har gjort Them kommune og miljøstyrelsen bekendt med min opfattelse.

Ved min videre behandling af sagen har jeg fundet det hensigtsmæssigt at behandle spørgsmålene om udøvelsen af tilsyn henholdsvis for så vidt angår det almindelige løbende uanmeldte tilsyn, og tilsyn som følge af anmeldelser om, at påbuddet overtrædes, hver for sig.

Det almindelige løbende, uanmeldte tilsyn.

Ved min behandling af sagen må jeg lægge til grund, at miljøstyrelsen som grundlag for afgørelsen af 4. marts 1980 alene havde konkrete oplysninger om, at to kommunalt ansatte opsynsmænd, der hver dag passerede ejendommen, var blevet pålagt at rapportere, hvis de konstaterede røggener, når de passerede ejendommen på vej til arbejde, idet levnedsmiddelkontrollens kontrolobservationer kun blev foretaget i sommeren 1977.

Jeg kan ikke være enig med miljøstyrelsen i, at dette er tilstrækkeligt til, at Them kommune kan anses for at opfylde sin tilsynsforpligtelse, uanset at »observationerne« foretages dagligt og som sådan i hyppighed går langt ud over, hvad der kan kræves. Jeg henviser herved til, at »observationerne« foretages på ganske bestemte tidspunkter om dagen, at »observationerne« - efter det oplyste - alene foretages fra vejen, og at det ikke på denne måde kan kontrolleres, om de enkelte dele af påbuddet er overholdt.

Jeg har gjort miljøstyrelsen bekendt med min opfattelse.

Som anført ovenfor er det beklageligvis ikke muligt nu at foretage en sikker bedømmelse af, om Them kommunes løbende tilsyn med træfyrianslægget har været tilstrækkeligt.

Efter det, der nu foreligger oplyst om Them kommunes uanmeldte eftersyn af træfyrianslægget, finder jeg imidlertid ikke grundlag for at antage, at det løbende tilsyn med træfyrianslægget, som kommunen i tiden efter indgivelsen af klagen til mig efter det oplyste har udført, skulle være utilstrækkeligt.

Jeg finder således ikke grundlag for at foretage videre vedrørende dette punkt.

Tilsyn som følge af anmeldelser om, at påbuddet overtrædes.

Som anført ovenfor, er det ikke muligt nu at foretage en sikker bedømmelse af, om Them kommune i rimeligt omfang har foretaget kontrol i anledning af anmeldelser fra (A) om overtrædelse af påbuddet.

Efter det, der nu foreligger oplyst om Them kommunes reaktioner på anmeldelser fra (A), finder jeg ikke grundlag for at antage, at kommunen ikke efter indgivelsen af klagen til mig i rimeligt omfang har reageret på (A's) anmeldelser.

Jeg finder dog anledning til at bemærke, at Them kommune - når kommunen reagerer i anledning af en anmeldelse og konstaterer forhold, der kan være udtryk for en overtrædelse af påbuddet - bør foretage en nærmere undersøgelse af, om der faktisk er sket en overtrædelse af påbuddet.

Jeg henviser i denne forbindelse til Them kommunes besøg den 10. december 1980 hos (A), hvor der konstateredes kraftig mørk røg og en kort overgang mærkbar røglugt i haven og omkring huset, uden at dette ses at have givet kommunen anledning til at foretage noget.

Jeg har gjort Them kommune bekendt med min opfattelse, men finder ikke herudover at have grundlag for at foretage videre vedrørende dette punkt.

...«